

POWIATOWY URZĄD PRACY w ŁUKOWIE
ul. Piłsudskiego 14 21 - 400 Łuków tel. 25 798 50 37 fax. 798 44 77
e-mail: lulk@praca.gov.pl <http://www.praca.lukow.pl/>

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie łukowskim w 2014 roku

Spis treści	2
WSTĘP	3
Rozdział 1. Poziom bezrobocia w powiecie łukowskim	5
Rozdział 2. Analiza bezrobocia w powiecie wg zawodów (grup zawodów) ..	9
2.1. Napływ bezrobotnych wg zawodów (grup zawodów)	10
2.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie	12
Rozdział 3. Analiza ofert pracy zarejestrowanych w powiecie wg zawodów (grup zawodów)	14
Rozdział 4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	17
4.1. Zawody deficytowe	17
4.2. Zawody nadwyżkowe	20
4.3. Zawody zrównoważone	22
Rozdział 4. Osoby Bezrobotne i oferty pracy wg Polskiej Klasyfikacji Działalności	25
WNIOSKI	27

WSTĘP

Prezentowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie łukowskim w 2014 roku, jest kolejnym cyklicznym opracowaniem, który stanowi kompleksową analizę zjawiska bezrobocia notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łukowie wśród mieszkańców powiatu łukowskiego w 2014 roku oraz według danych i stanu z dnia 31.12.2014 r.

Monitoring zawodowych deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczone są w oparciu o następujące mierniki:

1. średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej,
2. wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów,
3. wskaźnik długotrwałego bezrobocia,
4. wskaźnik szansy uzyskania oferty,
5. strukturę bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i PKD.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w oparciu o tablice wynikowe zaimplementowane do Aplikacji Monitoring Zawodów. Aplikacja (MZ) pozwala na wykorzystanie w formie edycji zestawień zawierających wyliczone wskaźniki umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwala na przeprowadzenie analizy i interpretacji uzyskanych wyników.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o klasyfikację zawodów i specjalności, która służy ujednoczeniu nazewnictwa zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te z kolei w bardziej zaseregowane grupy średnie, duże i wielkie, na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych do realizacji zadań danego zawodu (specjalności) z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji. W końcowym efekcie struktura klasyfikacji obejmuje:

- 10 grup wielkich,
- 43 grupy duże (wewnętrzny podział grup wielkich – kod dwucyfrowy),
- 132 grupy średnie (wewnętrzny podział grup dużych – kod trzycyfrowy),
- 444 grupy elementarne (wewnętrzny podział grup średnich – kod czterocyfrowy),

- grupy elementarne obejmują 2360 zawodów i specjalności (kod sześciocyfrowy).

Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt. 9 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r.

Prezentowane w opracowaniu zestawienia informacje i dane przedstawiają zmiany jakie zachodzą na lokalnym rynku pracy.

Podobnie jak w poprzednim roku w określonych zawodach, dużych i elementarnych grupach zawodowych oraz w wybranych branżach jest i prawdopodobnie będzie dużo trudniej o pracę, dlatego tak istotną rolę pełni monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Stała analiza pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach pozwala poprzez lepsze dopasowanie kompetencji lub reorientację zawodową osób poszukujących pracy, spełnić oczekiwania kadrowe pracodawców.

Ranking ma istotne znaczenie również w wyznaczaniu kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawnienia poradnictwa zawodowego oraz ułatwieniu realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest skierowany także do osób bezrobotnych, poszukujących pracy, uczących się jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych. Opracowanie to może służyć przedstawicielom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy.

Podstawowym źródłem danych, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są:

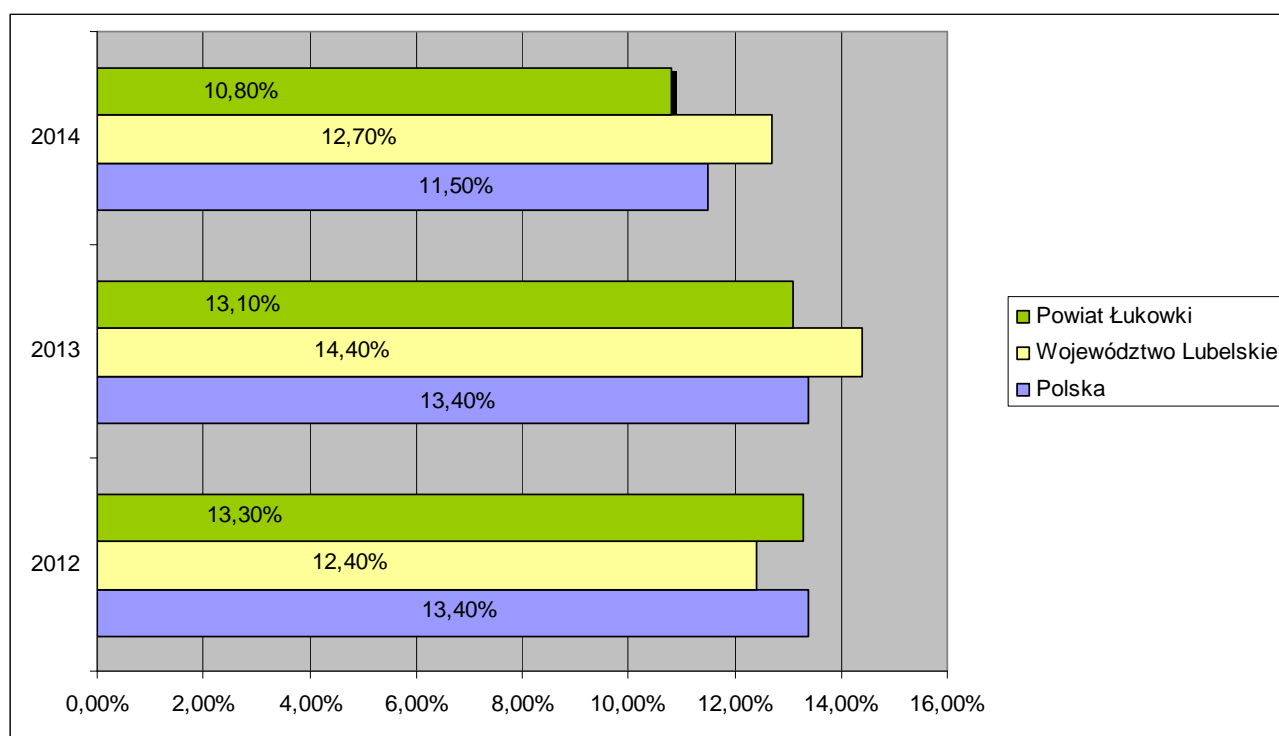
- załącznik 2 do sprawozdania MPiPS - 01 – bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej;
- załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS – 01 – bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności.

Rozdział 1. Poziom bezrobocie w powiecie łukowskim

Ogólna powierzchnia powiatu wynosi 1395 km². W jego skład wchodzi następujące miasta: Łuków i Stoczek Łukowski oraz gminy: Adamów, Krzywda, Łuków, Serokomla, Stanin, Stoczek Łukowski, Trzebieszów, Wojcieszków, Wola Mysłowska. Powiat łukowski jest typowym regionem rolniczo-przemysłowym. Gospodarka opiera się na produkcji rolnej małych i średnich gospodarstw, przetwórstwie spożywczym, przemyśle odzieżowym, obuwniczym oraz handlu zarówno hurtowym jak i detalicznym.

W powiecie łukowskim stopa bezrobocia na koniec grudnia 2014 r. wynosiła 10,8 punktów procentowych. Była niższa o 1,9 % niż w województwie lubelskim oraz o 0,7 % w porównaniu ze stopą bezrobocia w kraju.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w kraju, w województwie lubelskim oraz w powiecie łukowskim na koniec roku 2012, 2013 oraz 2014r.

Źródło: opracowanie własne PUP

Na koniec roku 2014 r. liczba osób zarejestrowanych w tutejszym urzędzie wynosiła 4852, w tym 2510 kobiety. Spośród tych osób w ewidencji figuruje 4278 osób, w tym 2248 kobiet, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Klasyfikację oraz liczbę tych osób przedstawia Tabela 1.

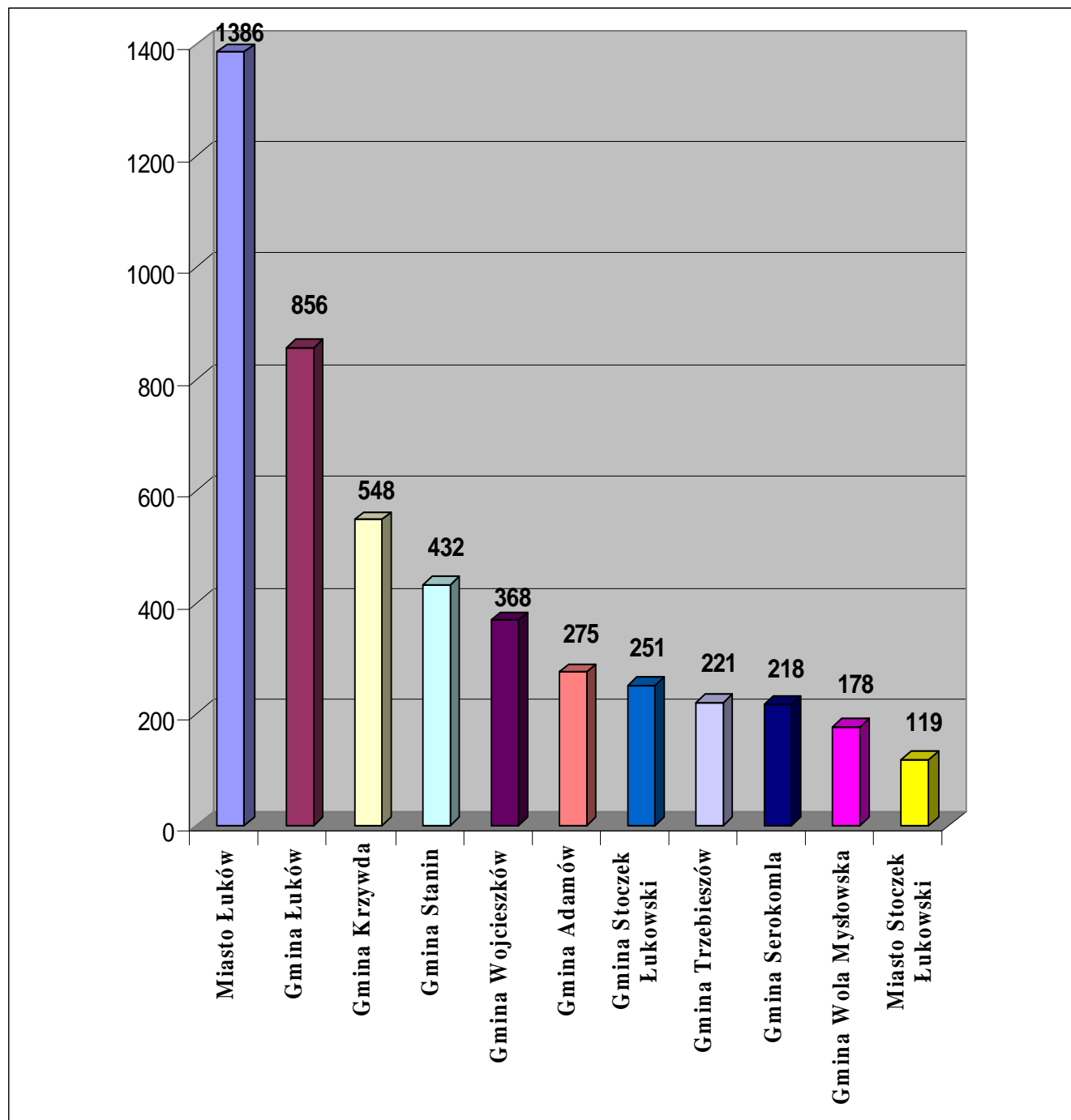
Tabela 1. Klasyfikacja oraz liczba osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Lp.	Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Ogółem	Kobiety
1.	Do 25 roku życia	1221	603
2.	Długotrwale bezrobotne	2648	1497
3.	Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	X	737
4.	Powyżej 50 roku życia	821	293
5.	Bez kwalifikacji zawodowych	1613	799
6.	Bez doświadczenia zawodowego	1493	836
7.	Bez wykształcenia średniego	2516	1063
8.	Samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	331	302
9.	Które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	98	1
10.	Niepełnosprawni	218	106
11.	Po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	0	0

Źródło: opracowanie własne PUP

Szczegółowe dane dotyczące liczby osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne z podziałem na poszczególne gminy obrazuje Wykres 2.

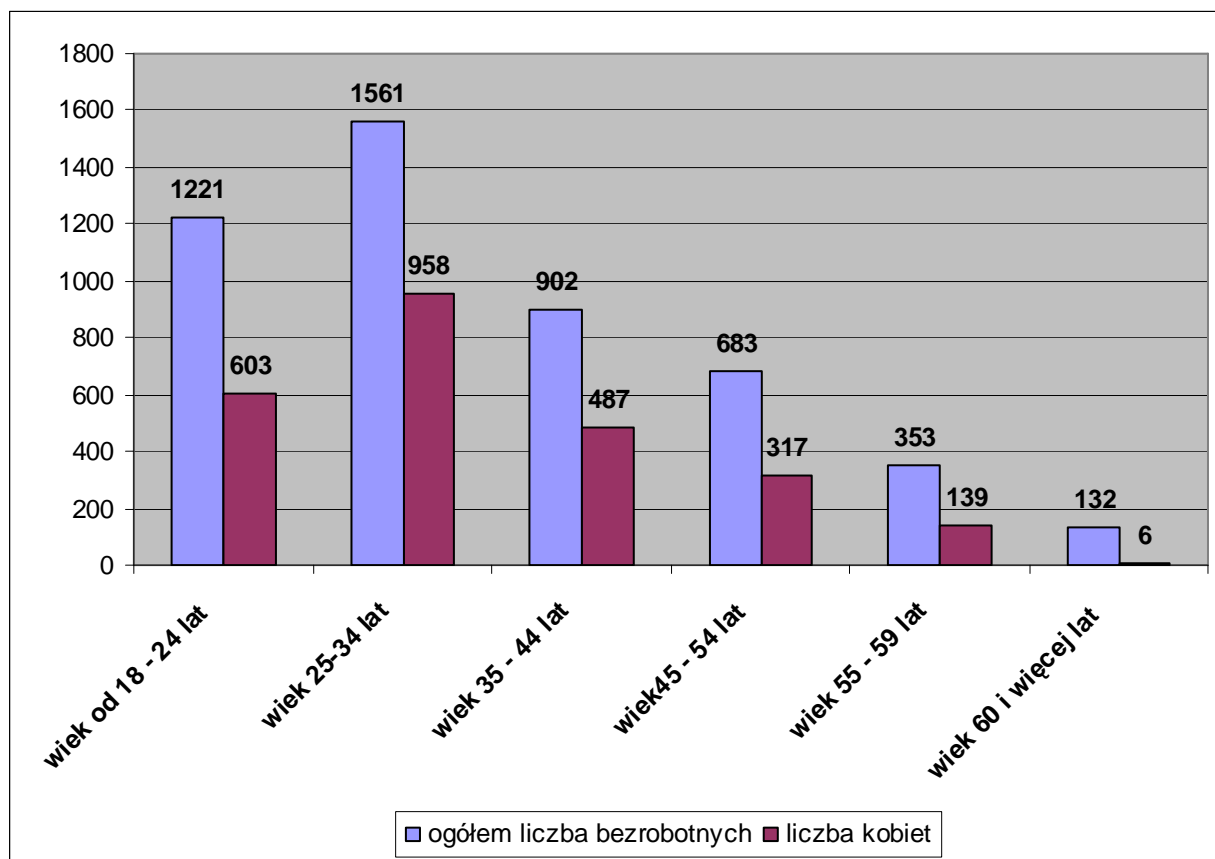
Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu łukowskiego na koniec roku 2014 r.

Źródło: opracowanie własne PUP

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łukowie wg wieku na koniec roku 2014 r. przedstawia się następująco na poniższym wykresie.

Wykres 3. Liczba osób bezrobotnych w według wieku oraz na liczbę kobiet w powiecie na koniec roku 2014 r.

Źródło: opracowanie własne PUP

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Łukowie zarejestrowane są osoby bezrobotne ze zróżnicowanym wykształceniem. Największą liczbę od wielu lat stanowią bezrobotni posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe – 1374 osób w tym 653 kobiet , podstawowe i gimnazjalne – 1142 osób w tym 410 kobiet, policealne i średnie zawodowe – 961 osób w tym 568 kobiet. W ewidencji widnieją również osoby posiadające wykształcenie wyższe – 674 osób w tym 460 kobiet oraz średnie ogólnokształcące – 701 osób w tym 419 kobiet .

Rozdział 2. Analiza bezrobocia w powiecie wg zawodów (grup zawodów)

Jednym z elementów „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” jest analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów).

Niniejszy raport opracowano w oparciu o sześciocyfrowe kody czyli zawody i specjalności. Strukturę bezrobotnych według zawodów na koniec roku 2014 r. przedstawia Tabela 2.

Tabela 2. Bezrobotni wg zawodów w powiecie (najliczniejsze grupy) Stan na koniec roku 2014.

Lp.	Kod zawodów	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	0	Inny zawód lub brak zawodu	740	370	106	52
2.	522301	Sprzedawca	380	328	7	5
3.	753605	Obuwnik przemysłowy	156	123	0	0
4.	931301	Robotnik budowlany	148	0	1	0
5.	753105	Krawiec	128	121	0	0
6.	512002	Kucharz małej gastronomii	124	87	2	2
7.	331403	Technik ekonomista	99	82	1	1
8.	711202	Murarz	86	0	2	0
9.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	72	43	0	0
10.	722204	Ślusarz	71	2	1	0
11.	242217	Specjalista administracji publicznej	69	53	10	9
12.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	63	0	12	0
13.	515303	Robotnik gospodarczy	61	18	0	0
14.	514101	Fryzjer	60	57	11	11
15.	311504	Technik mechanik	52	2	5	0
16.	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	51	41	8	6
17.	751204	Piekarz	44	10	1	0
18.	411004	Technik prac biurowych	42	32	1	1
19.	512001	Kucharz	38	34	0	0
20.	723105	Mechanik samochodów	36	0	1	0
Ogółem bezrobotni			4852	2510	332	179

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

(W tabeli zostały uwzględnione tylko te zawody, w których figurowało, co najmniej 35 osób)

Jak wynika z powyższej tabeli grupa osób posiadających **inny zawód lub brak zawodu** stanowiła 15,2 % ogółu bezrobotnych. Do tej grupy zaliczamy osoby nie posiadające kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia zawodowego w jakimkolwiek zawodzie powyżej 6 miesięcy.

Z osób posiadających zawód wyuczony lub wykonywany (podobnie jak w roku ubiegłym) najliczniejszą grupę stanowili tak jak od kilku lat **sprzedawcy** tj. 380 osoby. Wśród kobiet najwięcej figurowało **sprzedawców** tj. 328 osób, **obuwników przemysłowych** 123 osób, **krawcowych** 121 osób, **kucharzy małej gastronomii** 87 osób oraz **techników ekonomistów** 82 osób.

Z kolei wśród mężczyzn najwięcej figurowało bezrobotnych posiadających **inny zawód lub brak zawodu** - 370, **robotników budowlanych** – 148, **murarzy** 86 osób, **ślusarzy** – 69 osób oraz **mechanik pojazdów samochodowych** – 63 osób.

Osoby, które ukończyły szkoły zawodowe, średnie i wyższe oraz u których minęło 12 miesięcy od daty ukończenia szkoły wskazanej na świadectwie lub dyplomie, czyli absolwentów figurowało 332. Wśród tej grupy największą liczbę stanowiły osoby posiadające **inny zawód lub brak zawodu** tj. 106, w tym 52 kobiety oraz **specjalistów administracji publicznej** – 10 osób, w tym 9 kobiet.

2.1. Napływ bezrobotnych wg zawodów (grup zawodów)

Napływ bezrobotnych jest to liczba zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy w danym okresie sprawozdawczym.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Łukowie na koniec 2014 r. zarejestrowano 6336 osób, w tym 2906 kobiet. Strukturę napływu bezrobotnych wg grup zawodów w powiecie przedstawia Tabela 3.

Tabela 3. Napływ bezrobotnych według zawodów w powiecie łukowskim na koniec 2014 roku

L.p.	Kod zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					ogółem	kobiety
1.	0	Inny zawód lub brak zawodu	1026	471	258	131
2.	522301	Sprzedawca	396	321	17	15
3.	753605	Obuwnik przemysłowy	176	142	0	0
4.	931301	Robotnik budowlany	170	0	2	0
5.	512002	Kucharz małej gastronomii	149	81	14	9
6.	331403	Technik ekonomista	106	80	7	6
7.	753105	Krawiec	106	99	2	2
8.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	105	0	28	0
9.	711202	Murarz	101	0	3	0
10.	722204	Ślusarz	100	0	1	0
11.	242217	Specjalista administracji publicznej	87	63	28	23
12.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	78	33	4	2
13.	515303	Robotnik gospodarczy	77	23	0	0
14.	514101	Fryzjer	77	74	23	22
15.	311504	Technik mechanik	76	3	7	0
16.	751204	Piekarz	71	5	1	0
17.	753303	Szwaczka	68	68	0	0
18.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	65	0	1	0
19.	723105	Mechanik samochodów osobowych	58	0	2	0
20.	432103	Magazynier	57	8	1	1
21.	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	56	38	10	8
22.	411004	Technik prac biurowych	56	44	2	2
Ogółem			6336	2906	848	472

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdanie MPiPS-01

(W tabeli zostały uwzględnione tylko te zawody, w których figurowało, co najmniej 50 osób)

Największy napływ bezrobotnych odnotowano w grupie osób posiadających inny zawód lub brak zawodu – 1026. Dużą grupę nowo zarejestrowanych bezrobotnych stanowili absolwenci – 848 osoby, w tym 472 kobiet. Wśród absolwentów największy napływ bezrobotnych odnotowano również w grupie osób posiadających inny zawód lub brak zawodów – 258.

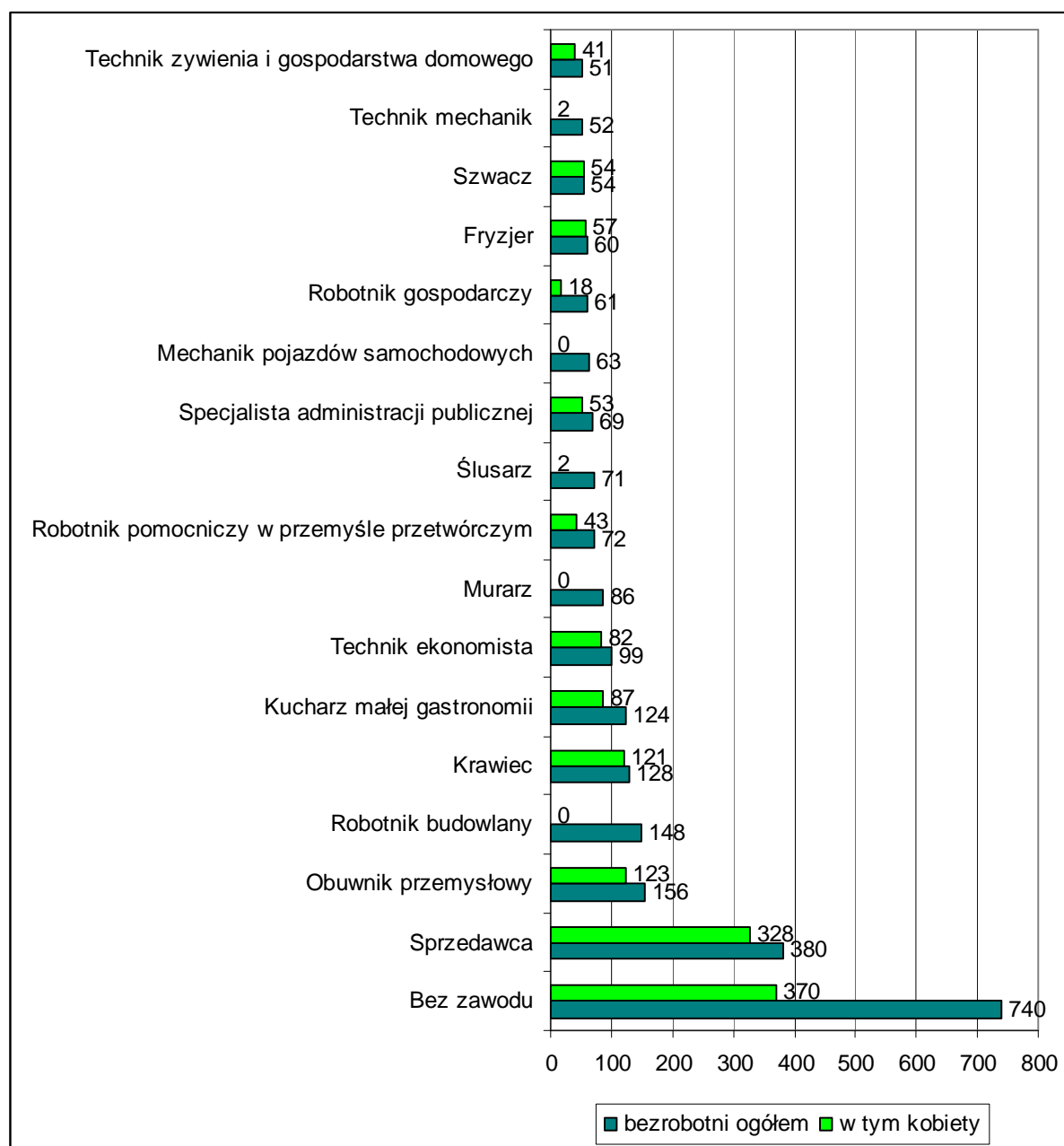
2.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

W powiecie łukowskim liczba osób bezrobotnych – wg zawodów – pozostających w rejestrze ponad 12 miesięcy wynosiła **1377 osób**, w tym **776 osób stanowiły kobiety**. Liczba ta stanowiła 28,4% ogółu zarejestrowanych.

Według danych w 2014 r. występowały 22 zawody wg kodów dwucyfrowych, które najsilniej generowały długotrwałe bezrobocie w powiecie łukowskim. Osoby bezrobotne posiadające zawód zaliczany do wskazanych w tabeli grup zawodowych mogą mieć trudności w znalezieniu zatrudnienia i są w największym stopniu zagrożone długotrwałym bezrobociem. Do zawodów o najwyższym wskaźniku generującym wysokie bezrobocie należą: technicy leśnictwa, technicy weterynarii, inżynier mechanicy, doradcy finansowi i inwestycyjni, hodowcy ryb, operatorzy armatury medycznej, operatorzy wprowadzania danych, specjaliści do spraw rynku nieruchomości, specjaliści do spraw sprzedaży, pracownicy usług domowych, pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni, stewardzi, rybacy morscy, maszyniści kolejowi i metra, monterzy linii elektrycznych, monterzy i serwisanci sieci instalacyjnej i urządzeń telekomunikacyjnych, operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni, operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych (...), sprzedawcy uliczni produktów żywnościowych, rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów.

Sytuację osób bezrobotnych wg zawodów pozostających w ewidencji PUP prezentuje Wykres 3.

Wykres 3. Zawody o najwyższym udziale wśród osób bezrobotnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

(W tabeli zostały uwzględnione tylko te zawody, w których figurowało, co najmniej 50 osób)

Z analizy danych zebranych na Wykresie 3 wynika, że dominujący, z bardzo dużą przewagą liczebną osób, które są bez zawodu, a następnie to zawód **sprzedawca** – 380 osoby, w tym 328 kobiety, a na drugim miejscu obuwnik przemysłowy – 156 osób w tym kobiet 123.

Rozdział 3. Analiza ofert pracy zarejestrowanych w powiecie wg zawodów (grup zawodów)

Istotnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza napływu ofert pracy, dzięki której istnieje możliwość określenia skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Poniższe dane zawierają wyłącznie informacje o ofertach zgłaszanych do PUP w Łukowie, co nie oddaje w pełni rzeczywistego obrazu popytu na rynku pracy.

Tabela 4. Oferty wg zawodów w powiecie (najliczniejsze zawody) w 2014 r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty	
			zgłoszone w 2014 r.	w końcu 2014 r.
6.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	398	10
7.	411004	Technik prac biurowych	222	0
8.	515303	Robotnik gospodarczy	211	1
9.	522301	Sprzedawca	188	1
10.	931301	Robotnik budowlany	75	0
11.	432103	Magazynier	49	2
12.	332203	Przedstawiciel handlowy	46	0
13.	753602	Obuwnik	39	3
14.	753303	Szwaczka	38	2
15.	325905	Opiekunka dziecięca	37	0
16.	712401	Monter izolacji budowlanych	34	0
17.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	23	0
18.	753303	Szwaczka	22	7
19.	753602	Obuwnik	20	2
OGÓŁEM			2592	62

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

(W powyższej tabeli uwzględniono oferty pracy oraz oferty w ramach staży)

W 2014 roku zarejestrowano 2592 oferty, natomiast na koniec 2014 roku liczba ofert wynosiła 62.

Wzrost ofert dla techników prac biurowych, robotników gospodarczych, sprzedawców czy ogrodników terenów zieleni jest spowodowany zwiększeniem liczby podpisywanych umów w ramach prac subsydiowanych (prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, prace społecznie-użyteczne).

Najwięcej ofert pracy zarejestrowano dla kierowców samochodów ciężarowych. Duże zapotrzebowanie odnotowano również dla techników prac biurowych (w tym oferty na staż) sprzedawców, przedstawicieli handlowych, robotników budowlanych, obuwników, magazynierów, szwaczek, monterów izolacji budowlanych.

Strukturę ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie łukowskim przedstawia Tabela 5.

Tabela 5. Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie łukowskim zgłoszonych w 2014 roku (wg kodu dwucyfrowego)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy
			w % do ogółu zgłoszonych ofert
1.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	17,32
2.	51	Pracownicy usług osobistych	12,73
3.	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	9,41
4.	52	Sprzedawcy i pokrewni	8,95
5.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	6,09
6.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,98
7.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	5,59
8.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	4,43
9.	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	4,24
10.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń	3,24

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w 2014 roku zanotowano (wg dużych grup zawodowych) w zawodach: **kierowcy i operatorzy pojazdów, pracownik usług osobistych, sprzedawcy i pokrewni, sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni,**

sprzedawcy i pokrewni, robotnicy w budownictwie. W pozostałych grupach oferty pracy nie stanowiły więcej niż 6% ogółu zgłoszonych ofert pracy.

W grupie zawodów: kierowcy i operatorzy pojazdów największą liczbę zgłoszonych ofert pracy zanotowano w zawodzie **kierowcy samochodów ciężarowych (15,35%)**. Wśród pracowników usług osobistych największą liczbę stanowili **gospodarze budynków (8,14%)**, sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni w zawodzie **pracownicy obsługi biurowej (8,95%)**, w grupie sprzedawcy i pokrewni – **sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) (7,63%)**, natomiast w grupie sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni dominował zawód **pracownicy obsługi biurowej (8,95%)**.

Najmniej ofert pracy zgłoszonych w 2014 roku zanotowano (wg dużych grup zawodowych) w zawodach: specjaliści do spraw zdrowia, specjaliści nauczania i wychowania, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, handlu i innych branżach usługowych, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych, specjaliści do spraw zdrowia, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, specjaliści z dziedziny prawa dziedzin społecznych i kultury, technicy informatycy, pracownicy opieki osobistej i pokrewni, rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni.

W tutejszym urzędzie nie zgłoszono ofert pracy dla następujących grup zawodowych (wg. kodów dwucyfrowych): żołnierze szeregowi, rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby, sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach, przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni.

Rozdział 4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenie monitoringu. Prawidłowa interpretacja danych wymaga znajomości definicji wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów.

W – wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów – jest to iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie zgłoszonych w danym półroczu do średniej miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie w takim samym okresie.

4.1. Zawody deficytowe

Poprzez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Wskaźnik intensywności zawodów deficytowych wynosi $W_{n,l}^k > 1,1$.

Do obliczenia wskaźnika intensywności deficytu w zawodzie k zastosowano wzór:

$$W^k = \frac{O_k}{B_k}$$

Gdzie:

O_k – średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k zgłoszonych w 2014 r.

B_k – średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014 r.

Wykaz zawodów deficytowych w powiecie łukowskim w 2014 r. przedstawia Tabela 6.

Tabela 6. Zawody deficytowe w powiecie w 2014 r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności $W_{n,1}^K > 1,1$ w 2014 r.
1.	611306	Ogrodnik terenów zieleni	15,00
2.	815603	Operator urządzeń montażowych obuwia	10,00
3.	712303	Tynkarz	9,00
4.	712401	Monter izolacji budowlanych	8,50
5.	532201	Opiekunka domowa	8,00
6.	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	7,50
7.	325905	Opiekunka dziecięca	7,40
8.	216604	Projektant grafiki	6,00
9.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	6,12
10.	811104	Operator koparki	6,00
11.	422603	Rejestratorka medyczna	6,00
12.	833101	Kierowca autobusu	5,00
13.	430002	Fakturzystka	5,00
14.	343301	Bibliotekarz	5,00
15.	712990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych	5,00
16.	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	4,50
17.	432302	Dyspozytor transportu samochodowego	4,00
18.	261901	Asystent prawny	4,00
19.	411004	Technik prac biurowych	3,96
20.	941201	Pomoc kuchenna	3,63
21.	332203	Przedstawiciel handlowy	3,53
22.	621002	Robotnik leśny	3,00
23.	242307	Specjalista do spraw kadr	3,00
24.	921402	Pomocniczy robotnik szklarniowy	3,00
25.	621002	Robotnik leśny	3,00
26.	721206	Spawacz metodą TIG	3,00
27.	821906	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	3,00

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01.

W tabeli uwzględniono zawody o wskaźniku > lub równy 3,00.

Największe zapotrzebowanie odnotowano na kierowców samochodów ciężarowych, pracowników centrum obsługi telefonicznej, pracowników budowlanych, przedstawicieli handlowych.

Większość pozostałych zawodów, mimo że posiadają wysoki wskaźnik intensywności nie są zawodami deficytowymi, ponieważ zapotrzebowanie na nie było z ramach staży, prac społecznie użytecznych i robót publicznych (ogrodnik terenów zieleni, technik prac biurowych, bibliotekarz, pomoc kuchenna, opiekunka dziecięca, opiekunka domowa, rejestratorka medyczna).

Wśród zawodów deficytowych i nadwyżkowych istnieją również takie zawody, w przypadku których wartość wskaźnika nadwyżki (deficytu) osiągnęła poziom maximum (MAX). Oznacza to, że pracodawcy złożyli zapotrzebowanie w danym zawodzie, jednak w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie nie figurowali bezrobotni posiadający takie kwalifikacje. Do takich zawodów należą m.in.:

- Kierownik działu finansowego
- Kierownik działu sprzedaży
- Kierownik działu produkcji
- Kierownik budowy
- Kierownik magazynu
- Kierownik działu w handlu detalicznym
- Kierownik działu w handlu hurtowym
- Kierownik hurtowni
- Statystyk
- Pozostali inżynierowie mechanicy
- Architekt wnętrz
- Grafik komputerowy DTP
- Logopeda
- Nauczyciel muzyki
- Nauczyciele innych specjalności
- Lektor języka angielskiego lub niemieckiego
- Muzealnik
- Specjalista pracy socjalnej
- Kosztorysant budowlany
- Technik architekt
- Diagnosta samochodowy

4.2. Zawody nadwyżkowe

Zawód nadwyżkowy jest to zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba poszukujących pracy w tym zawodzie. Przyjęto, że zawody o wskaźniku $W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe.

W Tabeli 7. przedstawiono wykaz przykładowych zawodów nadwyżkowych w powiecie łukowskim w 2014 r. W przypadku zawodów nadwyżkowych odnotowuje się spadek podaży siły roboczej.

Tabela 7. Zawody nadwyżkowe w powiecie łukowskim w 2014 r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności $W_{n,l}^k < 0,9$ w I-półroczu 2014 r.
1.	214202	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	0,14
2.	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,11
3.	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,11
4.	233008	Nauczyciel języka angielskiego	0,15
5.	233013	Nauczyciel języka rosyjskiego	0,11
6.	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,05
7.	233012	Nauczyciel języka polskiego	0,07
8.	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0,05
9.	235205	Nauczyciel upośledzonych umysłowo	0,14
10.	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych i opiekuńczych	0,10
11.	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0,05
12.	242290	Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,09
13.	263102	Ekonomista	0,03
14.	322001	Dietetyk	0,08
15.	351203	Technik informatyk	0,10
16.	441203	Listonosz	0,16
17.	512002	Kucharz małej gastronomii	0,05
18.	514207	Technik usług kosmetycznych	0,03
19.	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	0,16

20.	711202	Murarz	0,07
21.	711401	Betoniarz	0,17
22.	711404	Zbrojarz	0,11
23.	711501	Cieśla	0,07
24.	712601	Hydraulik	0,07
25.	713203	Lakiernik samochodowy	0,11
26.	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	0,14
27.	722204	Ślusarz	0,11
28.	722314	Tokarz w metalu	0,11
29.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,18

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Wśród zawodów nadwyżkowych w 2014 r. wystąpiły także zawody o charakterystyce maksymalnej nadwyżki. Oznacza to, że w danym zawodzie nie pojawiła się ani jedna oferta pracy skierowana do osób bezrobotnych posiadających określony zawód. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. odnotowano 464 zawody o maksymalnym wskaźniku nadwyżki. W tych zawodach wystąpił brak symetryczności pomiędzy zapotrzebowaniem rynku pracy a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne. Poniżej przedstawiono ranking 10 zawodów o maksymalnym wskaźniku nadwyżki – dla przedstawicieli tych zawodów nie wpłynęła żadna oferta pracy, a jednocześnie w tych zawodach zostało zarejestrowanych najwięcej osób.

Tabela 8. Zawody o maksymalnej liczbie nadwyżki w powiecie łukowskim w 2014 r.

L. p.	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2014 r.	Wskaźnik intensywności i nadwyżki (deficytu) zawodu/ średnia miesięczna liczba ofert pracy
1.	Technik ekonomista	8,8,	0/0
2.	Specjalista administracji publicznej	7,25	0/0
3.	Technik mechanik	6,33	0/0
4.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	4,66	0/0
5.	Technik hotelarstwa	3,33	0/0
6.	Nauczyciel przedszkola	2,66	0/0

7.	Technik rolnik	2,25	0/0
8.	Technik elektryk	2,16	0/0
9.	Technik agrobiznesu	2,00	0/0
10.	Malarz budowlany	2,00	0/0

Zródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

4.3. Zawody zrównoważone

Zawody zrównoważone posiadają wskaźnik intensywności od 0,9 do 1,1, a więc są to takie zawody, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się osób bezrobotnych.

Na podstawie analizy wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w tutejszym Urzędzie do zawodów zrównoważonych należą m. in.:

- Inżynier mechanik – środki transportu
- Architekt wnętrz
- Grafik komputerowy multimedialny
- Lekarz weterynarii
- Specjalista do spraw reklamy
- Programista aplikacji
- Instalator systemów alarmowych
- Technik przetwórstwa tworzyw sztucznych
- Nauczyciel przedsiębiorczości
- Nauczyciel języka angielskiego
- Technik fizjoterapii
- Agent ubezpieczeniowy
- Organizator imprez rozrywkowych
- Pracownik socjalny
- Dekorator wnętrz
- Animator kultury
- Operator kamery
- Krojczy
- Obuwnik
- Operator koparko – ładowarki
- Monter pojazdów i urządzeń transportowych
- Pracznik
- Kopacz
- Pomocnik lakiernika
- Robotnik magazynowy
- Woźny

Celem określenia szans na uzyskanie oferty pracy opracowano **wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie k** $W_{s,1}^k$. Jest to iloraz średniej miesięcznej liczby ofert

pracy w zawodzie oraz średniego miesięcznego poziomu zarejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie.

Analizując grupy zawodów pod kątem elementarnych grup zawodowych wg wskaźnika szansy uzyskania oferty w grupach elementarnych w najkorzystniejszej sytuacji znajdują się osoby posiadające zawody takie jak:

- Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych 0,66
- Kierownicy do spraw produkcji i usług 0,54
- Kierowcy i operatorzy pojazdów 0,45
- Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki 0,33
- Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni 0,30
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie 0,29
- Pracownicy do spraw finansowo – statystycznych i ewidencji materiałowej 0,17

W mniej korzystnej sytuacji na rynku pracy znajdują się zawody, dla których wskaźnik szansy uzyskania oferty jest bliski zero. Na te zawody zapotrzebowanie w powiecie jest bardzo małe. Należą do nich między innymi:

- Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni 0,0058
- Specjalista do spraw ekonomicznych i zarządzania 0,0080
- Specjaliści do spraw technologii informacyjno – komunikacyjnych 0,0098
- Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych 0,0123

Spośród 41 grup zawodów uwzględnionych w rankingu pod względem szansy uzyskania pracy w 4 grupach nie zgłoszono ofert pracy. Do tych grup należą:

- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby
- Żołnierze szeregowi
- Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach
- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni

W Tabeli 9. przedstawiono ranking zawodów wg kodu dwucyfrowego zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie łukowskim w 2014 r., ze względu na wskaźnik szansy

uzyskania oferty, czyli grupy zawodów, w których istnieją najmniejsze szanse pozostawania w rejestrach osób bezrobotnych.

Tabela 9. Ranking zawodów wg kodu czterocyfrowego zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie łukowskim w 2014 r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty ($W_{s,1}^k$)
1.	1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niekwalifikowani	MAX
2.	1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	MAX
3.	1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	MAX
4.	2353	Lektorzy języków obcych	MAX
5.	3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	1,6664
6.	8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	1,4666
7.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	1,4386
8.	7124	Monterzy izolacji	1,2592
9.	4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej	1,2500
10.	2285	Audiofonolodzy i logopedzi	1,0000

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Rozdział 4. Osoby Bezrobotne i oferty pracy wg Polskiej Klasyfikacji Działalności

Strukturę osób bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy z uwzględnieniem najliczniejszych grup w powiecie łukowskim w 2014 r. przedstawia Tabela 10.

Tabela 10. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie łukowskim w 2014r. (najliczniejsze grupy)

L.p.	Sekcja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
		zarejestrowani w 2014 r.	stan w 2014 r.	zgłoszone w 2014 r.	stan w 2014 r.
1.	Przetwórstwo przemysłowe	1250	933	487	1
2.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	983	849	403	6
3.	Budownictwo	953	678	222	3
4.	Transport i gospodarka magazynowa	267	146	473	10
5.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	147	104	72	3
6.	Edukacja	176	139	135	2
7.	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	183	189	352	0
8.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	181	127	39	3
9.	Pozostała działalność usługowa	155	108	67	2
10.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	114	58	87	3
11.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	97	74	94	4
12.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	69	38	36	0
13.	Dostawa wody: gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z	49	37	14	0

	rekultywacją				
	Ogółem	4854	3705	2592	62

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01

Największą liczbę osób bezrobotnych w 2014 roku odnotowano w następujących sekcjach:

- przetwórstwo przemysłowe (993)
- handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle (849)
- budownictwo (678)
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (189)
- transport i gospodarka magazynowa (146)
- edukacja (139)
- działalność w zakresie usług, administrowania i działalność wspierająca (127)

WNIOSKI

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla powiatu łukowskiego dotyczący 2014 r. pokazał, że sytuacja na lokalnym rynku pracy uległa nieznacznej poprawie. Stopa bezrobocia na terenie powiatu łukowskiego pomimo, że ma wciąż wartość dwucyfrową, wynoszącą 10,8 %, zmalała w stosunku do 2013 r. o 2,3%, natomiast do 2012 r. o 2,5%.

W trakcie analizy zaprezentowano zagadnienia o charakterze ogólnym, które dotyczyły notowanego i rejestrowanego bezrobocia wśród wyróżnionych kategorii społeczno – demograficznych mieszkańców powiatu łukowskiego. W raporcie koncentrowano się na ukazaniu relacji i zależności pomiędzy posiadanym przez osoby bezrobotne zawodem a długością pozostawania bez pracy, czy też szansą znalezienia przez nie pracy w zawodzie posiadanym.

Rynek pracy powiatu łukowskiego charakteryzuje się zdecydowaną przewagą osób bezrobotnych posiadających niskie kwalifikacje lub nieposiadających żadnych kwalifikacji. Najlichniesza grupa wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych to osoby posiadające inny zawód lub brak zawodu tj. 730 osób co stanowi 15% ogółu bezrobotnych.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można sformułować poniższe stwierdzenia.

Do zawodów najczęściej reprezentowanych przez bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łukowie należą: sprzedawca, obuwnik przemysłowy. Robotnik budowlany, krawiec, kucharz małej gastronomii, technik ekonomista, murarz, robotnik pomocniczy przemyśle przetwórczym, ślusarz, specjalista administracji publicznej, mechanik pojazdów samochodowy, robotnik gospodarczy, fryzjer, technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego. Nie oddaje to w pełni skali bezrobocia w poszczególnych zawodach, ponieważ coraz więcej bezrobotnych może być sklasyfikowanych w wielu zawodach, ale w momencie sporządzania sprawozdań statystycznych, zawarci są w systemie ewidencji komputerowej pod jednym kodem zawodu.

Najwięcej osób zarejestrowało się w zawodzie sprzedawca, z czego 86 % stanowiły kobiety, obuwników przemysłowych oraz robotników budowlanych.

Znaczną liczbę osób bezrobotnych – 54,5 % ogółu, stanowiły osoby bezrobotne – pozostające w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy powyżej 12 miesięcy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszono dla kierowców samochodów ciężarowych, głównie w transporcie międzynarodowym, robotników gospodarczych (prace subsydiowane), techników

prac biurowych (głównie staże), sprzedawców, robotników budowlanych, magazynierów, przedstawicieli handlowych, obuwników, szwaczek, monterów izolacji budowlanych.

Do zawodów deficytowych możemy zaliczyć m.in.: pracowników centrum obsługi telefonicznej, kierowców samochodów ciężarowych, monterów izolacji budowlanych, tynkarzy, operatorów urządzeń montażowych obuwia, tynkarzy, operatorów koparki, kierowców autobusu.

Do zawodów nadwyżkowych możemy zaliczyć m.in.: nauczycieli (angielskiego, rosyjskiego, wychowania fizycznego, języka polskiego, nauczania początkowego), elektromonterów instalacji elektrycznych, kucharzy małej gastronomii, hydraulików.

Wśród zawodów zrównoważonych w powiecie łukowskim możemy wyróżnić m. in.: operatora kamery, robotnika magazynowego, pracownika socjalnego, dekoratora wnętrz, operatora koparko – ładowarki, obuwnika, montera pojazdów transportowych.

W urzędzie są zarejestrowane osoby bezrobotne w zawodach, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy (brak ofert pracy) są to m.in.: rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby, żołnierze szeregowi, sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach, przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy państwowi i dyrektorzy generalni.

Duże zmiany zachodzące na rynku pracy mogą powodować, że dana osoba posiadająca kilka zawodów może w danym okresie czasu reprezentować zarówno zawód nadwyżkowy jak i deficytowy, z tym, że tylko jeden z nich jest uwzględniony w statystyce rynku pracy.

Opracowanie „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dotyczącego lokalnego rynku pracy może stać się źródłem informacji dla zainteresowanych osób oraz podstawą do kreowania działań w celu łagodzenia skutków bezrobocia na terenie powiatu łukowskiego.

Sporządziła:
Iwona Niedziółka – kierownik działu
Usług Rynku Pracy
tel. 25 7985037 w. 121

Z-ca Dyrektora Powiatowego Urzędu
Pracy w Łukowie

Danuta Bosek